

# LUDAS MATYI



a magyar nép mulattató képes ujsága.

II. ÉVFOLYAM.  
Megjelenik vasárnap.  
Ára 3 hóra  
1 frt, 50 kr.

Az előfizetési pénz  
a kiadó-hivatalba  
Városháztér 6. sz. alá  
küldendő.

Pest, oct. 11.  
1868.  
41. szám.

Gyűjtőknek  
öt előfizető  
után  
tiszteletpéldány jár.

SZERKESZTŐI IRODA:  
Városháztér 6. sz.  
ide küldendő mindenféle kézirat  
mely Luda s Matyinak van  
szánva.

## Arany trombita.

Fujja a közvélemény **Gömör** (vagyis Dapsy) vármegyében.

Gömör vármegyének volna hat követe:  
De ötnök a koczka immár vakot vete . . .  
Közösügyes hősök, kvótás nagy vitézek!  
Mindnyájan holt nyelven *deákul* beszélnek.

Hatodik követe marad utoljára,  
Ki az igaz jogok nyílt ösvényén jár:  
Mert mai időben azok járják elül,  
Kiknek kalamajkát a német hegedül.

Fujjuk meg egyenként nekik a harsonát,  
Hogy választóiknak sziveig hasson át:  
Mert nép soha nem volt úgy még luddá téve:  
Mint Gömör vármegye öt kerületébe . . .

*Jolsva* — kerületből, **Szentiványi Károly!**  
A háznak elnöke szundikál s tobákol!  
Deák bölcsesége az ő bölcsesége;  
Saját lámpájából az olaj kiége.

**Ragályi Nándorral** *Rozsnyó* sokat veszte,  
Nemes lelkét sérté a 48 veszte;  
Erélyes hazafi, balon dobog szive,  
Közösügy — kvótának soha nem lesz hive.

Helyette előállt **Szontag Pál** (gömöri)  
Ki a nemzet jogát mint *vaskövet* törí,  
A fejlő gyáripár s vasut érdekében . . .  
Tudományával jár a német kedvében.

*Ratkói* kerület, **Draskóczy Gyulával**

A boldog közösgy nyílt egébe szárnyal;  
Ő echt fertálmágnás, szerelme . . méltóság,  
Gyötri a divatos arisztokrat — kórság.

A *kishonti* járás felett regnál **Dapsi!**

Igaz jobboldalas, becsületes kapzsi . . .  
Se Luther se Kálvin, hanem tiszta Mormon,  
Az egész vármegyét ő vezeti orron.

**Török Sándor** ha! ha! ez ám a hős gyerek!

Alatta nem könnyen lódul meg a nyereg;  
Minden kormányformán keresztül nyargala . .  
Boldogulj, hogy ha tudsz — *Rimaszécs!* általa.

Hogy *Putnok* követe **Hevessy Bertalan!**

Maga ül a balon előttünk tudva van;  
Meg is állt mindenkor mint ember a talpán.  
A többség kezeit hizelgve nem nyalván.

Azért az ellenzék álljon hát most elő!  
A legyen Gömörben csak is képviselő:  
A ki választóit méltán képviseli,  
S a jogtalanságnak mindig nyakát szeli.

Hisz erősen áll itt az ellenzéki párt,  
Néhány pecsovics ur a népnek mit sem árt;  
Hasztalan csivognak: Hamvay Zoltánok;  
Mert a közvélemény ugyse hallgat rájuk.

Szentiványi! Szontagh! Draskóczy! és Török!  
Dapsy! dicsősége sem lesz mindig örök:  
Herosztráti kézzel bár ök gyujtogaták:  
Negyvenyolecznak ékes Diána templomát.

Majd ha eljövend az új választás napja!  
Dicsőségeket az idő leharapja;  
Ha ök rászédtek a publikumot szépen:  
Legyen osztályrészök bukás és a szégyen!;

## Interpelláció a kóterban.

Folyó évi october 5-én estve, következő levelet kaptam  
recepisse mellett, állandó tartózkodásom helyén  
a kóterban:

„Tekintetes ur! igen nagy meglepeté-  
sünkre arról értesültünk, hogy a tekintetes  
ur a másodizben reá rótt 400 frtnyi pénzbir-  
ságot mindekkoraig le nem fizette;

Miután pedig a mint a Népszavában és  
a Ludas Matyiban közlött névszerinti kimu-  
tatásokból beláttuk, hogy a szeretet fillérei  
által ezen pénzbirság már régen fedezve  
van, felhívjuk tehát a tekintetes urat arra:  
hogy a szeretet filléreiből begyűlt ezen bir-  
ságot legyen szives illető helyére mielőbb  
lefizetni; kijelentve egyuttal azt is, hogy ha  
felkérésünk sikertelen maradna, kénytelenek  
lennénk az ily különös eljárást a hírlapok  
utján, a nyilvánosság elébe hozni

és a közvélemény ítélete alá bo-  
csájtani.

Pesten, 1868. oct. 4-én.

**Igen sokan,**

kik filléreiket a birság fedezésére áldozták.

Eddig a szemtelen levél; szemtelen azért,  
mivel írója, megvagyok győződve, nem hogy egy  
szeretet fillért, de még csak egy elátko-  
zott krajezárt sem áldozott a reám rótt  
pénzbirságra.

Ezen igen sokaknak szemét alkalma-  
sint a szurja, hogy elvtársaim és tisztelőim közül  
még most is találkoznak, kik valódi szeretet fil-  
léreket áldoznak önként, nemes szivök sugallatá-  
ból, a nélkül, hogy erre lapjaimban őket valaha  
felhívtam volna.

De hogy ezen „Igen sokan“ firmája alatt  
lappangó közösgyes bérenczirónak — keze vo-  
násait felismertem — betömjem a száját:

## Tessék, itt a kimutatás.

1868 ápril	26.	Ludas Matyi	17. szám	9 frt.	25 kr.	
" május	3.	"	18. "	21 "	— "	
" "	10.	"	19. "	8 "	70 "	
" "	17.	"	20. "	59 "	50 "	
" "	24.	"	21. "	19 "	45 "	
" "	31.	"	22. "	74 "	80 "	
" junius	7.	"	23. "	4 "	43 "	és 1 huszas
" "	14.	"	24. "	6 "	81 "	
" "	21.	"	25. "	138 "	90 "	1dollar
" "	28.	"	26. "	24 "	85 "	
" julius	5.	"	27. "	12 "	40 "	
" "	12.	"	28. "	18 "	20 "	
" "	19.	"	29. "	13 "	40 "	
" "	26.	"	30. "	6 "	43 "	
" aug.	2.	"	31. "	8 "	40 "	
" "	9.	"	32. "	— "	— "	
" "	16.	"	33. "	— "	— "	
" "	23.	"	34. "	13 "	60 "	
" "	30.	"	35. "	1 "	— "	
" sept.	6.	"	36. "	4 "	30 "	
" "	13.	"	37. "	— "	— "	
" "	20.	"	38. "	— "	— "	
" "	27.	"	39. "	1 "	70 "	
" octob.	4.	"	40. "	4 "	50 "	

Öszveg 451 frt. 62 kr.

1 huszas 1 dollar.

Ez összegből következő bizonylat szerint:

### Hivatalos nyugta.

200 frtról osztrák értékben, mely öszveget alólírott tekintetes Mészáros Károly urtól a „Ludas Matyi“ czimű képes néplap felelős szerkesztője s kiadó tulajdonosától a közvádoló által ellene indított sajtóper felett f. é. mártius 30-án megtartott esküdtszéki tárgyalás nyomán, mint a pestkerületi esküdtszéki sajtóbiróság által reá kiszabott pénzbírságot mai napon felvettem.

Kelt Pesten, 1868 május 6-án.

Azaz kétszáz forint

Tyrnauer Ignác, m. k.  
sajtóbirósági irodavezető.

fizettem 200 frtot, ergo marad a 451 frt. 62 kr. 1 huszas és 1 dollárból 251 frt. 62 kr. 1 huszas és 1 dollar; ezt pedig 400 frt. helyett még Ráth Károly ur sem acceptálja.

Hiányzik tehát még a 400 frt. pénzbírságból Maróthy szerint 146 frt. 73 kr., ha tehát azok az **Igen sokan!!!** minél előbb akarják Ráth Károly urat boldogítani, lépjenek meg, szurják ki azt a 146 frt. 73 kr. potom kis összeget . . akkor aztán vivát Soroksár és a közösügy.

Most már ítéljen a közvélemény, hogy mily sok szentelen alattomos irigye van Buda-Pesten szegény Ludas Matyinak, kik még fogságában sem hagynak neki békét.

**MÉSZÁROS KÁROLY,**

Ludas Matyi köteros tulajdonosa.

## Sziporkák.

Elverte a jég a baranyai ember buzáját s még azután is rettenetesen dörgött s villámlott.

Mély elkeseredésében összeszorított ököllel aztán így fenyegeté meg az eget:

„Moroghatsz viczoroghatsz már mikor megtetted a kárt.

Egyik fiatal uracs udvarolgtatván egy kisasszonynak, társalgás között felemlíte saját hóbertjai közül többeket, mintegy vádolván önmagát ezekért; mire a kisasszony így nyugtatta meg imádóját:

„No akkor hát öszvépászolunk . . mert én is olyan bolond vagyok.

Látogatóba ment Besze János egy uri házhoz s kalapját egy székre tevé, mely körül az apró gyermekek épen tökmaggal játszottak . . néhány szem tehát a kalapba is jutott.

Midőn aztán menni készül János bátyánk . . fejére tévén kalapját, több tökmag esett a padozatra; mit látván egyik pajkos kis fiu, kaczagva felkiálta:

„Ni ni bácsi! hull a magja.

# Tanulságos

## I.



Elakadt a német szekere, s nem ok nélkül, mert hát mindamellett hogy rozsz ut volt, annyi bagázsit pakolt Hanzli kocsijára, hogy két rozsz gebéje ki nem birta huzni a sárból.

### Pattantyúk.

A közbiztonság némely vidéken igen gyöngye lábön áll, sohajt fel az „Esti Lap“ s vádolja a megyéket, alispánokat és szolgabirákat, különösen gyáváknak tartja a pandurokat, s egyedüli orvosságnak azt ajánlja, hogy ad kaptám Somogy . . . fogadják el a megyék a kormánybiztos . . . F'orgácsokat.

Természetesen, akkor a sok gyáva pandur hőssé lesz, vagy pedig talán a kormánybiztos lesz az a derék legény, a ki öszvecsipkedi a haramiákat?

Csak szeretnének onnan a kormány részéről mindenből provisori-umot csinálni.

# illusztrációk.

## II.



András szomszéd tehát a kocsi elébe akasztotta jól **abrakolt** lovait. Ki is kapta volna a három táltos a szekeret a sárból, hanem ekkor meg a szekér törött össze s a két gazda együtt bosszankodott most már felette.

Ludas Matyi látván ezt a siralmas históriát így szóla a vesződkhöz:

„Jó lovakkal, rossz uton, hitvány szekérrel, csoda is volna a ki így nem járna, mondják el kendtek ezt az esetet a mi Lajthán inneni és túli közösügyes minisztereinknek . . . azok is talán majd okulnak belőle“.

A pécsi dalárda, mely az első jutalmat elnyerte a debreczeni dalárünnepélyen, nem csak-hogy szépen, hanem a legnagyobb kedvvel is énekelt.

Bizonyosan azért volt olyan széles jó kedvük, hogy Irányi lesz a követük.

Különös véletlene a sorsnak, hogy ha ellenzéki ember a vádlott, az esküdtszéki tárgyaláskor az mindig elítéltetik; de ha kormányparti! mindig felmentetik.

Szja a 48 ellen nem csak a 67, hanem a szélsőes sors is össze esküdt.

Tordán is szervezkedni akarván a jobboldal, a megjelent csekély számú pecsovicsek között,— egyik tag azt indítványozta, hogy igen hosszúra nyulván a programmjuk mint a szentiványi ének, a nép azt így könnyen meg nem értheti, tehát azt csak olyan szomorú jelentés formában kellene kinyomatni, s úgy osztani ki a nép közt.

Persze hogy úgy . . . legalább a nép mingyárt elénekelheti felette a *circum dederumot*.

## Legujabb spanyol románcz.

**Motto:** Fejik a fekete kecskét,  
Verik a barna menyecsकét.

### Caballéro de Ródes Serránó!

Donna Izabella lebukándó,  
**Prim! Dulce! Topéte!** . . . Madridó  
Ott áll csak most a pompás dáridó!

Ott hagyta már Canárrit **Pierrád!**  
Kiáltják is neki evviva . . . evivat . . .  
**Sant Sebastiano** meg **Lagranja** . . .  
Izabellát látni sem akarja.

Kutyául áll ott a monarchia . . .  
Megbukott a gyűlölt anarchia . . .  
Imádkozhatsz vén hierarchia —  
Pórnul járt a reverendéria.

Eviva liberté! ribillió!  
Van már puska csaknem egy millió.  
Elesalták a kortesek a flottát —  
Fujnak rajta most siralmas nótát.

Bömböl az ágyu is mint a bika:  
Csak azt morogja hogy: **republika!**  
S rá kontrázza a genfi congressus:  
Fuss zsarnok királyné! Párisba fuss.

Még bolondabb nótát fuj Sevilla . . .  
Izabella! vasorru Sibylla!  
Kasza, kapa, furkós bot, vas villa . . .  
Zsarnok asszony lódulj a pokolba.

Cadix, Valencia meg Lizabon,  
Mind azt mondja nem hizott ő zabon . . .  
Villadólid és Guadaíaja . . .  
Épen most gyűlt a tábor alája.

**Madóz, Caballéro de Ródes!**  
Nem parancsol nektek **Heródes.**  
Jó bort terem Xéres és Malaga!  
Itatja seregét abból **Olezaga.**

Elkotródott **Gonzales de Bravó!**  
Kézre kerül még a kötni való.  
Helyébe állt most **Jozse de Concha!**  
Kinek kardja már régóta csonka!

Negyvenkilenczben szegény Cuba!  
Ő miatta esett nagy buba . . .  
Fölláadt a jóboru Bordó . . .  
S törökvért sirt ott a teli hordó.

Nem kell nekik most királyi ordó . . .  
Sokkal kelendőbb a papramorgó.  
Ki kötött már Topéte admirál . . .  
Azt mondja hogy, eb a ki retirál.

Terem a sok harezos mint a gomba,  
Hős gerilla van minden bokorba . . .  
Nem árt nekik se ágyu se bomba . . .  
Pedig tudjuk, hogy minő gormba!

„Éljen a uépfelség“ „le a Bourbonokkal“  
Ezt kiáltja Madrid most tele torokkal.  
Izabellát népe már megunta:  
Ezért alakult a forradalmi junta.

**Kondor Marczl.**

## Hári János és a kontrás cigány.

Hári János, (nem az az obsitos baka, a kit Garay megénekelt hanem a jelenlegi szántódi korcsmáros) a színészek színésze volt. Már t. i. oly értelemben volt ő az, hogy ha játszott nem a publikum kaczagott, hanem színész társai, rendszeres tréma és lámpalázzán, mert ő bár pohara-

zás közben igen ügyesen tudta utánozni a rigót, fülemülét és malacgot, a szinpadra lépve kuka lett, és máskor oly szapora nyelve megtagadta a szolgálatot s cserben hagyta.

Történt vele egyszer hogy B. Füreden időz-  
vén egy proportiós társulatnál, mint nappali komi-  
kus és esteli tragikus, a kereset nagyon kevés  
lévén, szinlapirásból tengődött, (fél krajczárt fi-  
zettek egy ivért, azonban még is ez volt a legjobb  
kereset), sóskaival meg arácsi cipóval élt hete-  
ken keresztül.

Köztudomásu dolog pedig, hogy a sóska na-  
gyon jó lehet „zölden“ a lónak, de az embernek  
— ha színész is — nagyon vékony táplálék még  
mártásnak is hus nélkül.

Hári pedig szerette a húst, és sok koplalás  
után nagyon megkivánta s feltette magában, hogy  
végre csak szerét teszi, s jólakik hussal, aztán  
nem bánja ha belehal is.

Sokkal becsületesebb volt, semhogy lopni  
menjen tehát hogy célját elérje: eladta egyet-  
len ékszerét, pakfong óráját, mely csak akkor  
járt, ha — vitték.

Egy cigány kontrás vette meg — a Far-  
kas Miska bandájából — 30 garasért, de fél  
óra mulva már visszahozta hogy az „nem ezist,  
astáng nem is ketyeg.“

Hári, félve hogy jólakási terve füstbe megy  
megrázta a „vöröshagymát“ és oda tartotta a  
kontrás füléhez mondván:

„Na hát nem ketyeg-e?“ (az a természete  
az ilyen krumpli óráknak hogy rázás után meg-  
indulnak egy kissé; ezzel is ugy történt.)

A cigány meg lön nyugtatva, s eltávozott  
Hári pedig megebédelt. Alig történt meg ez, jött  
a kontrás az órával, mondván:

„Rásédett maga engem Hári bácsi! adja  
vissza a pinzsemet, vagy rutul kifiguriázom.“

Hári étekhombárjára mutatva mondá:

„A pénzed már ide van keblezve, tehát visz-  
sza nem adhatom, hanem holnap „gázsiosztás“  
lesz, hát megkaphatod.“

„Gázsiosztás? — mond a cigány keserűn  
ne terifáljon már no, híz abból csak a színész le-  
ginyek kapnak, nem pedig az ilyen pakfong  
órák kortinahuzó inasok, mint te vagy?“

Hári nevetett, a kontrás boszankodott.

5 órakor előadás volt a szinkörben.

Hári a darabban egy pártos magyart ját-  
szott, kinek dühvel kéne jelenteni társainál, hogy  
Mátyás király szerte járja az országot stb.

Hári kilép s jelenti:

„Mátyás király szerte szórja az országot.“

A publikum nevet, társai szintén.

Hári néz előre hátra, hogy mi történik? . . a  
sugó feladja a szót, Hári észre veszi hogy bakot  
lőtt, kiakarja magát igazítani, de a szó torkán  
akad.

Erre feláll a zenekarban ülő kontrás, has-  
ba bökve hegedüvonójával az izzadó Hárit,  
mondván:

„Na! most beszilj már te pakfong órás.“

## Pécsi sziporkák.

Egy bizonyos tanító képezdében, hol az  
igazgató egész éven át alig tart párszor előadá-  
sokat, két segéd tanár is van alkalmazva; az  
egyik a pap . . tanítja a rajzot és nem tud raj-  
zolni; — a másik pedig előadja a német nyelv-  
tant és nem tud németül. — Haladunk.

Ugyancsak a fentebbi igazgató, avval dicse-  
kedik, hogy a cultusminiszterrel közvetlen leve-  
lezésben áll, s így nagy a reménye, hogy legköze-  
lebb főigazgatói állomásra fog kineveztetni.

## A szeretet fillérei.

A Ludas Matyi kiadó-tulajdonosára rótt 600 fr-  
pénzbírság fedezéséhez járultak:

Török Károly gyűjtése Almásról 1 frt. 5. Eperjesi  
István Gálszécsről 25 kr. Bucei Mari V. Hunyadról 10 kr.  
A. Csabáról 20 kr. Nyiry Albert K. Jenőről 20 kr. Csorba  
Mihály H. M. Vásárhelyről 30 kr. Iszlay Elek Ehedről  
25 kr. Bánfi Sándor Aradról 20 kr.

Kisasszony Antal gyűjtése N. Attádon: Kasza An-  
tal 1 frt. Szabatkay István 30 kr. Kisasszony Antal 40  
kr. Szekrényes József 10 kr. Lázár Lajos 10 kr. Kucsár  
István és János Hosszuialuból 10 kr. Ziger János 4 kr.  
Szécsényi Sándor 6 kr. Boros Pál 20 kr. Herman Ignác  
10 kr. Szabó Lajos 10 kr. Vörös János 10 kr. = 2 frt. 60-

Összesen 5 frt 15 kr.

## Diskurszus

Iczik szomszéd és Mihály gazda között.



*Mihály.* Csak tréfás egy ember lehet az a Jókai uram még a politikában is.

*Iczik.* Hugyan Mihály gazda?

*Mihály.* Hát a mult héten mindig azt kérdezte vezérezikkeiben „megyünk-e vagy alunk?” a hé-

ten meg már azt kérdezi: „merre menjünk?”

*Iczik.* Hisz arra a kérdésre hallja khend legkhünyebb a fhelet.

*Mihály.* Hát mit felel rá a szomszéd! hadd hallom na . . .

*Iczik.* Én bizuny Mihály gazda azt felelem, hogy mi csakh menjunk az orronk óthán arra Thorin felé, mert ha azon az óthon ballagnánk, a melyiken Júkai oram elindolt . . . [ukvetetlen Bécsbe érnénk thodja khend.

*Mihály.* Most hallom szomszéd! hogy a római pápa a más vallásu püspököket is meginvitálta, hogy jelenjenek meg a római nagy zsinaton; hanem a meghívás mellé azt is oda tette, hogy „javítsák meg magokat és térjenek az igaz utra. Szeretném tudni mit szól erre a debreczeni püspök Balog Péter uram.

*Iczik.* Hát azt mundja hallja khend: hogy valamint nem minden ut vezet Rumába . . . ógy a rumai ut sem vezet csopán menyországba . . . eljuthat azon az ember a pukhulba is . . .

*Mihály.* Na szomszéd eddig Deák Ferenczet csak a haza bölcsének tartotta pártja, most pedig már Ferencz

napján a Pesti Napló egyik újdondásza fejedelemnek is elnevezte.

*Iczik.* Az is ü hallja khend! még pedig a lüre fejedelme.

## Ludas Matyi gyorspostája.



Mint hogy a Ludas Matyi legutóbbi számában „a nemzeti színház előtt” című czikk a színház minden rendű és rangu tagjainak annyira megtetszett, hogy Nágel töltja — hol a Ludas Matyit számonként is kaphatni — valóságos ostromnak volt kitéve: ezennel jelentjük, hogy ezután a nemzeti színház celebritásainak arckép albumával is kedveskedünk a t. ez. publikumnak.

## Kérelem.

Azon igen tisztelt negyed és fél éves előfizetőinket — kiknek előfizetésük már a 39 ik számmal lejárt, kérve kérjük az előfizetés mielőbbi megújítására, hogy magunkat a nyomtatandó példány mennyiségéről jó előre tájékozhatassuk.

### Előfizetési árak:

Ludas Matyi, negyedévre 1 frt. 50 kr. félévre 3 frt.  
A Nép szava, „ 1 frt. — „ 2 frt.

Ludas Matyi 1869-re szóló humorisztikus naptára 1 frt. A Nép szava vagy Ludas Matyi előfizetőinek csak 50 kr.

Kossuth Lajos és fia örökbeesü levelei. Második kiadás 1 frt. helyett csak 50 kr.

Előfizetőinknek rendkívüli mellékletül Bem apó vagy Szeben bevétele 1849-ben, csupán a csomagolási díj 30 kr. beküldése mellett küldetik meg.

Az előfizetési és megrendelési pénzek bérmentve a kiadó hivatalba

Városháztér 6-ik szám alá küldendők.